

Den ojämlika vigningstjänsten

»i princip undgängliga ämbetsbärare«

I *Kyrkans tidning* kunde vi nyligen läsa om de ”dyra mjuka paket” som anlände till pastoratlinstituten i Uppsala och Lund. Paketerna kom från olika skrädderier och innehöll kaftaner, kaftanetter och klänningar som prästkandidaterna skulle använda vid sommarens snart stundande prästvigningar. De som däremot inte fick ta emot några sådana dyra mjuka paket inför sin vigning var diakonkandidaterna. De ojämlika villkoren för präster och diakoner handlar dessvärre inte bara om mjuka paket – de handlar även om hårda gränser inom kyrkans vigningstjänst.

Ett uttryck för de ojämlika villkor som råder är att diakonerna inte ha något missivår efter sin vigning. För att vigas till diakon måste diakonstudenten ha en tjänst att vigas till. Medan alla nyblivna präster får ett inledande år som pastorsadjunkt, måste diakonstudenterna söka en tjänst under sin sista termin på profilåret. Detta får för det första effekter på utbildningen som under denna termin riskerar att bli sönderhackad bland annat till följd av att studenterna (förhoppningsvis) blir kallade till jobbintervjuer. Det får för det andra effekter för studenterna som sida vid sida tvingas konkurrera om de tjänster som finns, som tvingas leva i oron att de inte ska hitta någon tjänst och att det som ska möta dem efter utbildningen inte är vigning - utan arbetslöshet och inkomstbortfall. ”Jag tror inte de som inte själva är vigda diakoner och som har genomgått denna process förstår vilken oro och ångest det skapar. Det är lika oroligt för dem idag som när jag var student för nio år sen” berättar en diakon för mig. Frånvaron av missivår påverkar för det tredje diakonernas tjänsteutövning när de, till skillnad från prästerna som har ett år på sig att bli varma i de skraddarsyddna kläderna, ska axla sin yrkesroll från dag 1 i sitt nya arbete. Diakonerna ska därefter utöva sin tjänst för en lön som i genomsnitt ligger 3 600 kronor lägre än den lön en komminister i samma ålderskategori har. Att dia-

konerna dessutom saknar rösträtt när stiftens ska välja ny biskop är ytterligare ett av många exempel av stor vikt, inte minst med tanke på den betydelse biskopens beslut om lämplighet till vigning och i vissa stift, vigning till samhällstjänst har för enskilda diakonkandidater.

Men den stora ojämlikheten är att diakonerna – trots integrationen i vigningstjänsten – i princip är undgängliga ämbetsbärare. Det är en realitet att det idag är den enskilda församlingen som avgör om diakoner behövs för verksamheten eller inte. Det är en realitet att den diakonala dimensionen i församlingens grundläggande uppdrag kan företrädas av andra än diakoner – att Svenska kyrkans församlingar fullt ut kan vara kyrka även diakoner förutan. Det är en realitet att många församlingar till följd av detta i kombination med ekonomiska överväganden har svårt att se varför man skall anställa en vigd diakon.

En tråkig och tröttsam fråga tycker många, en uttjatad fråga som dessvärre inte tycks få något svar - så diakoner fortsätter att undra vad kyrkomötet vill med diakonatet och vad diakonerna själva ska med ämbetet till när det enda det ger är rätten att kalla sig diakon – och vetskapen om en i arbetsrätligt hänseende betydelselös integration inom vigningstjänsten.

Många diakoner har ytterligare en fråga de vill ha besvarad. Hur ser stiftsdiakonernas arbete för diakonernas jämlikhet ut? För ingen av dem kan väl säga att frågan om diakonernas plats inom vigningstjänsten är slutdiskuterad? Eller?

CHARLOTTE ENGEL